

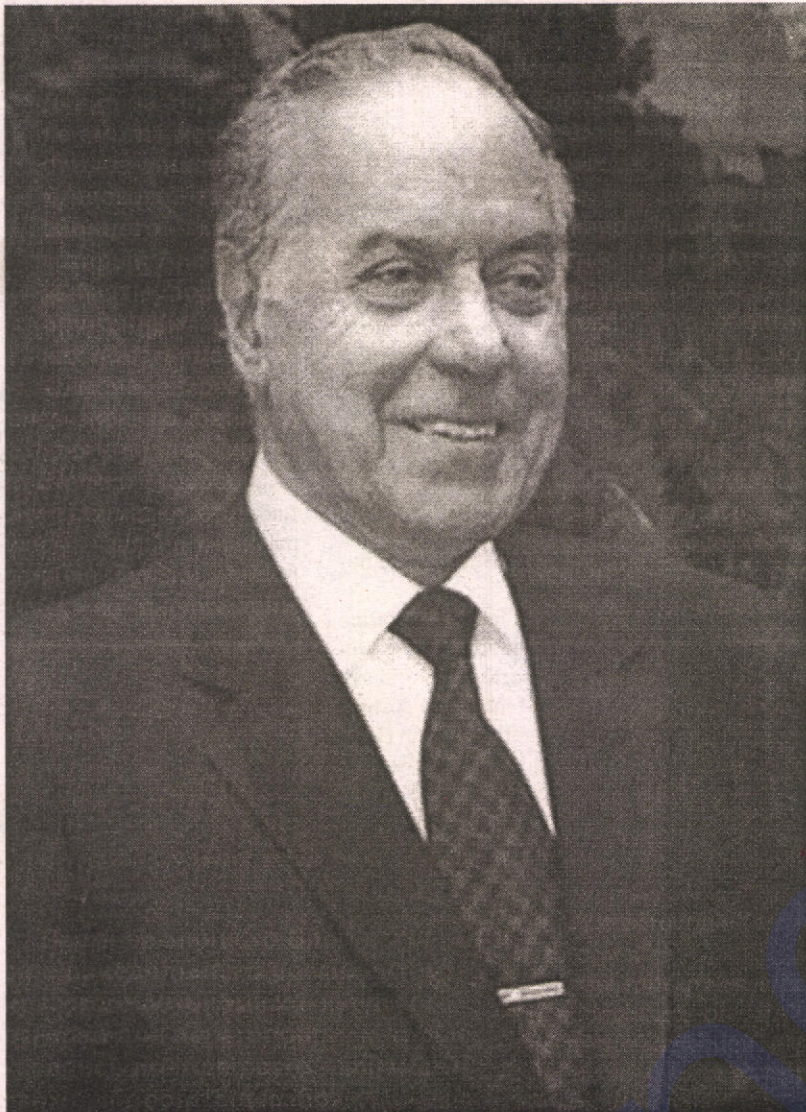
DIPLOMAT

№ 09(022) 1-15 Noyabr, Çiriya Paş 2005

İctimai-siyasi qəzet
Rojnama civakî û sîyasî

Qiyməti
Hêjaye 1000 manat

Anım

Serokê Kurdistanê Mesûd Barzanî bû mêvanê serokê Dewletên Yekgîrtî yên Amerîkayê George Bushî

Mesûd Barzanî Li Qesra Spî bo medyayê
diaxive û George Bush guhê xwê didiyê

Li Washingtonê li
Qesra Spî li Oval
Officeyê serokê
Dewletên Yekgîrtî yên
Amerîkayê George
Bush pêşwazî li seroke
Kurdistanê Mesûd
Barzanî kir. Mesûd
Barzanî bi cil û bergên
xwe yên kurdî bû
mêvanê George Bushî
û wi jî behsa cil û
bergên Mesûd Barzanî
kir û got heger di
dema Sedam Hisênî de
Mesûd Barzanî bikuşt.

Səh.3-də

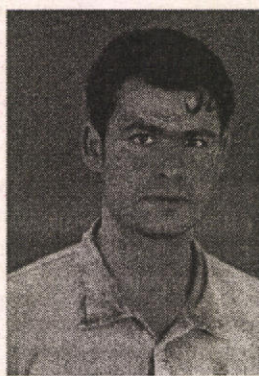
Bakiya dönüş

Ümummilli lider Heydər Əliyevin əziz xatirəsinə həsr
etdiyim "Üçüncü yuxu" poemasından bir parça.

Binə limanında bir çaxnaşma var,
Dağılıb buludlar, açılib yollar.
Təyyarə göylərdən yerə enərək,
Bu xalqa, vətənə layıqlı, görək.
Dağılan ölkənin namus arını,
Qurtarmağa gətirir xilaskarını.
O ağır təyyarə yerə aldı yan,
Əllərdə gül-çiçək, meydan al-əlvan.
Xalq qarşılayırdı müdrik insanı,
Dünyayla bir olan şöhrəti-şanı.
Açıqlar qapılar görünür günəş,
Qışqırır insanlar, sevincdən atəş,
Salamlar- salamlar Heydər babaya.
O günəş işıqlı, o nurlu simaya,
Səni sevənlərin, heç gəlməz saya.
Səni çox görməsin bizə Xudaya!
Toplaşır başına qoca, cavan, qız.
Xoş gəldin söyləyir hərə bir ağız,
Sən ey güvəncimiz, ey and yerimiz,
Sənə qurban olsun, ev, eşiyimiz,
Axışır kütlələr gəlir durmadan,

Dərdini söyləyir ona ucadan.
Xilas et qırğından, qardaş qanından.
Keçməsin cavanlar, şirin canından,
Ölkənin içi də çölü də qandır.
Dağılan bu vətən bir xanimandır,
Bəylərin bəyliyi aldatdı bizi.
Səbri tükənən xalq gözləyir sizi,
Hər eldə-obada ağlaşma-şivən,
Qardaş qırğına gəlir gəncədən,
Bilmirik dəfn edək, şəhid olanı.
Yoxsa cənəzəsi yerdə qalanı,
Gedən torpaqların dərdini çəkək,
Düşməni çıraqına biz nefti tökək?
Şəhərdə yaranıb yeni bandalar.
Hər gecə qarətlər, yeni ansalar,
Naümidli millət xəcalət halı.
Bir oğul görəkdi bu qalmaqalı,
Qoymasın axmağa qardaşın qanı.
Qurtarsın bu dardan Azərbaycanı!

Ramiz Qərib

Hamini sülhü müdafiə etməyə çağırırıq!

Müharibə və barış, iki
dodaq arasından, ağızdan
çıxıncaq bəlkə də insan or-
qanizminin minimum enerji
xərclədiyi kəlmədir, sözdü.
Fəqət işin əsasını söyləmək
üçün sadəcə deyilmiş söz.

Səh.6-da

Carlo Azeglio
Ciampi û Celal
Talebanî hevdu dît

Səh.6-da

Bûyerên Şemzînanê li
Amedê bi çalakîyekê
hate şermezarkirin

Səh.7-də

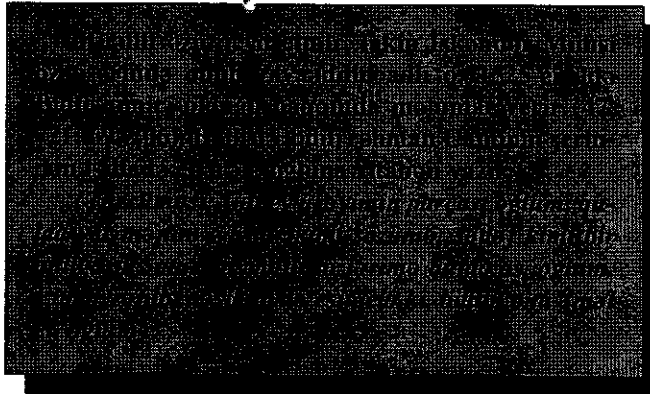
Em vê xebata pîroz wera serkeftinê dixwazin

Mêvanêmin, berbirsîyarê
lejna navça mamostayan yen
paytextê Kurdistanê, bajarê
Hewlêrê ya PDK-ye kek
Heval Heval Rehmane.

- Kek Heval, ez boy yek-
buna herdu hukumeta û helbi-
jartina Brêz Serok Mesud
Barzanî serokê Herêma Kurdis-
tanê we u hemu kurdên cihanê
pîroz dikim, ew roj bê Kurdis-
tan bibe serbixwe.

Səh.7-də

Əvvəlki ötən sayımızda

Bidlisi bu şerlə oğlunu elm adamı, dövlət xadimi və ləyaqətli bir varis olmağa sövq etmişdir.

Şərəf xan Bidlisinin tərbiyə və təhsil dövrünü istisna etdikdə onun həyat və fəaliyyətini iki dövrə bölmək olar:

I dövr 1554-1586-cı illəri əhatə edir. Bu dövrdə Bidlisi öz zamanəsinə görə bacarıqlı sərkərdə və müdrik dövlət xadimi kimi Səfəvi şahlarına və osmanlı sultanlarına xidmət etmişdir.

Oruc bəy Bayat onu Azərbaycanın görkəmli sərkərdələri sırasında qeyd edir (46, 187).

II dövr isə 1586-cı ildən başlayaraq, ömrünün sonuna qədərki müddəti əhatə edir. Bu dövr Bidlisi həyatının əsas yaradıcılıq dövrüdür. Müəllif öz həyatında böyük əhəmiyyət kəsb edən bu dövrdə "Şərəfnamə" əsəri üzərində işləyərək, öz istedadını, dinə baxışını və Ali Osman xanədanı ilə Səfəvilər sülaləsinə olan münasibətini də qələmə almışdır. Fric qeyd edir ki: "Şərəf xan öz zamanəsinə görə mükəmməl bir təhsil və tərbiyə görmüş dindar, aqil və müdrik bir zat idi" (97, 360).

Müəllif onun hansı tarixdə vəfat etdiyi heç bir mənbə və ədəbiyyatda qeyd edilmədiyini göstərir. Lakin onun tərcümeyi halında yaşının 60-a yaxın olduğunu görmək olur (76, 449-456).

Velyaminov-Zernov isə "Şərəfnamə"də qeyd olunan kürd Mahmudi qəbiləsinə aid V fəslin (1598-ci ildə) yazıldığını və müəllif tərəfindən yoxlanıldığını qeyd edir (76, 17). Beləliklə, Şərəf xan Bidlisinin 60 ilə qədər (1543-1598) yaşadığını güman etmək olar.

Bidlisinin yaradıcılığa başladığı tarix də sonrakı müəlliflər tərəfindən müxtəlif surətdə qeyd edilmişdir. Məsələn, Velyaminov-Zernov M. Volkovun yazdığına istinad edərək, onun Bidlis vilayətinə qayıtdıqdan sonra (1578) dərhal öz əsəri üzərində işlədiyini qeyd edir (76, 10).

N. Fəlsəfi Bidlisinin 1581-ci ildən yaradıcılıqla məşğul olduğunu göstərir (125, 204).

Müasir kürd tarixçisi Şakir Xəsbak öz əsərində Şərəf xan Bidlisinin (1586-cı ildən) yaradıcılığa başladığını iddia edir (80, 15). Şərəf xan özü isə göstərir ki: "Ə, Bidlis əmirliyinə mənsub olduğdan sonra 10 ildə III Sultan Murad xana qarşı apardığı müharibələrdə iştirak etmiş və öz sədaqətini Sultana bildirmişdir" (76,

rixçilər tərəfindən şahlar sırasına daxil edilmiş

Kürdüstan hökmdarları;

c) ikinci bölmədə öz adlarına xütbə oxutdurub və sikkə zərb etdirən müstəqil kürd hökmdarları;

d) üçüncü bölmədə Kürdüstanın digər hakim və əmirləri;

e) dördüncü bölmədə müəllifin əcdadı olan Bidlis əmirlərinin tarixi haqqında bəhs edilir

birinci cildi müəllif tərəfindən çox ətraflı və xüsusi maraqla yazılmışdır. Fricin göstərdiyi kimi, "Əslən kürd xanədanından çıxan "Şərəfnamə"nin müəllifi Şərəf xan millətinin bütün həyatına və dini xürafatına vəqif idi (97, 20)". Alman professoru Fricin "Şərəfnamə" müəllifi haqqındakı qeydi ilə razılaşmaq olar, lakin onun o dövr üçün millət sözü işlətməsi düzgün deyildir, çünki burja cəmiyyətinin mövcud ol-

müəyyən olunur ki, bu da onun yaradıcılığında öz əksini tapmaya bilməzdi.

Əsərdə mövcud olan bu kimi çatışmayan cəhətlərlə yanaşı, müəyyən tarixi hadisələrin təsvirində bir-birinə zidd fikirlərə və səhv rəqəmlərə də təsadüf olunur. Məsələn, müəllif Azərbaycandan Bidlis vilayətinə gəlməsini əsərin birinci cildinin 351-ci səhifəsində belə qeyd edir ki, "Xosrov Paşanın səyi nəticə-

O, Kürdüstanda maarifin inkişafı üçün çalışmış və Bidlis şəhərində 5 tədris məktəbi tikdirmişdir (76, 348). Həmin məktəblər 1590-cı ildə qurtarıb istifadəyə verilmişdir.

Bidlisin sonrakı nəslə üçün zəngin bir kitabxana da yadigar qoymuşdur. Lakin bu kitabxana onun nəvəsi Bidlis əmiri Əbdül xan zamanında (1656-1666-cı illərdə) Van əyalətinin hakimi Malik Əhməd Paşa

ŞƏRƏF XAN BİDLİSİNİN "ŞƏRƏFNAMƏ" ƏSƏRİ KÜRD XALQININ TARİXİ MƏNBƏYİ KİMİ ƏSƏRİNDƏN BİR PARÇA

ŞƏRƏF XAN BİDLİSİNİN TƏRCÜMEYİ HALI VƏ YARADICILIĞI

456).

Beləliklə, müəllifin öz qeydində istinadən demək olar ki, Bidlisi öz əsərinin birinci cildi üzərində 1586-cı ildən, yəni Şakir Xəsbakın qeyd etdiyi tarixdən işləməyə başlamışdır. İkinci cildin yazılması isə III Sultan Məhəmməd zamanına aid edilir. Çünki müəllif həmin cildin başlanğıcında saray müəlliflərinə xas olan ifadə tərzini qeyd edir ki: "Mən uzun müddət bu ali mənəb ailənin xadimləri sırasında olub, xüsusilə şahlar şahı, ədalətpərvər və qaliblər atası III Sultan Məhəmməd xana yaxın olduğum üçün onların həm də onlarla müasir olan İran və Turan şahlarının şahlığa çatdıqdan indiyədək tərcümeyi-halları haqqında əsər yazmaq fikrinə düşmüşdüm" (78, 3-4).

Beləliklə, Bidlisinin yaradıcılıq dövrü onun yaşının ən təcrübəli və kamil vaxtına təsadüf edir. Odur ki, müəllif bir çox hadisələri şəxsi müşahidəsi əsasında qələmə almışdır. Müəllifin bu dövrdə nəzərimizi cəlb edən əsəri əsas cəhəti ilə tarix istiqamətində olmuşdur. Lakin o, bununla yanaşı bədii ədəbiyyatla da məşğul olmuş və bir çox şeirlər yazmışdır. Burada biz, əsas tədqiqat obyektimiz olan "Şərəfnamə" əsərinin elmi-tədqiqi üzərində dayanırıq.

Bidlisi öz yaradıcılıq planını aşağıdakı qaydada nəzərdə tutmuşdur:

1. Allahın tərif.
2. Məhəmməd peyğəmbərin tərif.
3. Allahın böyüklüyü və Quranın əhəmiyyəti

4. III Sultan Məhəmməd haqqında tərif.

5. Tarix elminin əhəmiyyəti.

6. Özünün qısa tərcümeyi-halı

7. "Şərəfnamə"nin yazılmasının səbəbi.

8. Kitabın adı məsələsi.

9. Kitabın tərkibi: müqəddimə və bir əlavədən ibarətdir:

a) müqəddimədə kürd xalqının mənşəyi, adət və ənənələri;

b) birinci bölmədə ta-

Əlavədə müəllifin geniş tərcümeyi-halı verilmişdir...

"Şərəfnamə"nin ikinci cildi isə əvvəldə qeyd olunduğu kimi, Ali Osman sultanları və onlarla müasir olan İran və Turan şahları haqqındadır.

Beləliklə, Bidlisi çoxdan düşüncə arzu etdiyi, lakin yazmağa imkan tapa bilmədiyi Kürdüstan tarixi üzərində işləməyə başladı. Bidlis əsərin başlanğıcında dövrün ənənəsinə uyğun olaraq, bir neçə səhifə Allahın və Məhəmməd peyğəmbərin tərifindən, Allahın böyüklüyü, Quranın əhəmiyyətindən danışır. O, tarix elminin əhəmiyyəti və bu elmə olan həvəsindən bəhs edərək öz fikrini belə izah edir:

"Kürdüstan hökmdarları və onların vəziyyəti haqqında tarixçilər tərəfindən indiyə qədər nizama salınmış tarix kitabı yazılmadı. Üçün mənim fikrimə belə gəlirdi ki, öz imkanım dairəsində kürdlərin vəziyyəti və yaşayışları haqqında İran tarixlərində oxuduğum və doğru danışan qocalardan eşitdiyim məlumat əsasında bir kitab yazıb onu "Şərəfnamə" adlandırm" (76, 8; 97, 9).

Müəllifin kiçik yaşlarından aldığı təlim və təhsil, zamanəsinin hadisələri ilə hərtərəfli və dərinlən tanış olması onu öz xalqının unudulmuş tarixini ətraflı surətdə öyrənməyə vadar etmişdir. Ona görə də Bidlisi özü üçün mövzu seçərkən haqlı olaraq, öz xalqının tarixini üstün tutmuş və onun üzərində səylə işləmişdir.

V. Velyaminov-Zernov qeyd edir ki, "Bidlisinin öhdəsinə düşən bu işi başqası etməli olsaydı, ona nəinki çətin olardı, bəlkə də heç mümkün olmazdı" (76, 11).

Bidlisi "Şərəfnamə"nin ikinci cildini salnamə şəklində yazaraq, 319 ilin (1287-1596-cı illərin) hadisələrini qısa halda vermişdir. Lakin o, bəzi hadisələrin izahında daha qədim dövrə işarə etmişdir.

"Şərəfnamə"nin Kürdüstan tarixini izah edən

madığı bir zamanda millət məsələsindən danışmaq olmaz. Müəllif öz yaradıcılığı dövründə iqtisadi və siyasi cəhətdən Osmanlı sultanlarına tam bağlı olmuşdur. Fric yazır: "Müəllifin əsərinin yazılması bir milyon dörd yüz min ağca məbləğinə başa gəlirdi" (97, 386).

Bu cür faktlardan bir daha aydın olur ki, Bidlisi öz əsərini əvvəl III Sultan Muradın, sonra isə III Sultan Məhəmmədin razılığı ilə yazmışdır. Lakin Şakir Xəsbak öz əsərində "Şərəfnamə"nin guya II Şah Abbasın 6 tələbi əsasında yazıldığını irəli sürür" (80, 15). Bu fikir qətiyyətlə düzgün deyildir. Çünki Şərəf xan Bidlis II Şah Abbasın yox, I Şah Abbas hakimiyyətinin ilk dövrlərinə qədər yaşamışdır. Həmin dövrdə isə Bidlisi hər cəhətdən Osmanlı sultanlarından asılı olduğu üçün əsərinin hər iki cildində Osmanlı mövqeyini müdafiə etmişdir. Müəllifin bu cəhətdən sovet şərqşünası İ.P. Petruşevski də öz əsərində qeyd etmişdir (24, 31).

Bidlisidə olan bu cəhət Osmanlı sülaləsinin mənafeyinə uyğun olmayan bir sıra tarixi hadisələrin "Şərəfnamə"də düzgün və real işıqlandırılmasına mane olmuşdur. Məsələn, Bidlisi 1512-1520-ci illərdə I Sultan Səlimin qəsbkarlıq siyasəti və Mövlana İdris Bidlisinin təşəbbüsü nəticəsində bir sıra kürd əmirliklərinin Osmanlı hakimiyyətinə necə təbə olduğunu göstərmir. Eyni zamanda kürd əhalisindən olan bu əmirliklərin osmanlıların Asiyada, Avropada və Afrikada apardıqları işğalçılıq müharibələrində iştirak edilməsini də Bidlisi əsərində qeyd almır (132, 1206; 55, 9-32).

1514-cü ildə, yəni Çaldıran müharibəsindən az əvvəl I Sultan Səlimin əmiri ilə Osmanlı vilayətində yaşayan şəhərlərin kütləvi surətdə (təxminən 40 min nəfər) (98, 345-346) öldürülməsi də "Şərəfnamə"də qeyd edilməmişdir. Göstərilən bu faktlardan müəllifin siyasi mövqeyi

sində mən və mənimlə birlikdə min nəfər islam ölkəsinə - öz ata-baba yurdumuza qayıtdıq". Yəni həmin cildin 454-cü səhifəsində göstərir ki, "Hicri 986-cı il, şəvval ayının 3-də 400 nəfər, o cümlədən 200 nəfər Ruzəki ilə birlikdə Naxçıvandan Bilisə doğru hərəkət etdik".

Bununla müəllif bir birinə əks olan fikir söyləyir və eyni hadisədə iştirak edənlərin sayını müxtəlif miqdarda göstərir. Müəllif Azərbaycandan Bidlis vilayətinə gəlməsini islam ölkəsinə gəlmək kimi qələmə verməklə, o dövr üçün çox səciyyəvi olan sünni və şiə məsələsinə də öz münasibətini bildirir və sünni təriqətinə mənsub olanların ərazisini əsil islam torpağı kimi müqəddəs sayır. Bu və bir sıra digər faktlara əsasən Bidlisinin sünni-şiə təriqətlərində bitərəf mövqə tutan tarixçi hesab etmək olmaz.

Bidlisi də müasirləri Həsən bəy Rumlu, Qunabadi (Cənubadi), Əbdülfəttah Fümeyni, İskəndər Münşi və s. kimi feodal əleyhinə və qəsbkarlıq siyasətinə qarşı çıxan xalq kütləsini "qarətəkar" və "mütəmerrid" adlandırır.

Biz "Şərəfnamə"ni təhlil deyil, tədqiq etməklə məşğul olduğumuz üçün onda olan bəzi nöqsan cəhətləri qeyd etmirik və həm də V. Velyaminov - Zernovun sözü ilə desək "Şərəf xan Bidlisi yüksək vəzifə daşımış və silah adamı olmuşdur" (76, 12) "Bununla belə "Şərəfnamə" orta əsrin digər mənbələrinə nisbətən çox səlis və dolğun tərzdə yazılmışdır.

Şərəf xan Bidlisi əsərin birinci cildini belə qurtarır (76, 459):

(Tərcüməsi: Şükr allaha ki, arzuma uyğun olaraq, qələmim bilik sərcəşməsindən vəzəq qaldırdı.

Kürdüstan hökmdarları haqqındakı hekayəm qurtardı.

Bundan artıq söz açmayacağam, vəssalam).

XVI əsrin kürd tarixçisi Şərəf xan Bidlisi eyni zamanda maarifpərvər bir şəxs idi.

tərəfindən qarət edilən zaman ev əşyası ilə birlikdə Türkiyəyə aparılmışdır (48, 219; 89, 50). Bununla da Şərəf xan Bidlisinin elmə və marifətə olan ənənəsinə xarici işğalçılar tərəfindən son qoyuldu. Lakin onun ölməz əsəri ("Şərəfnamə") kürd xalqının tarixinin yaşatmaqla bərabər öz müəllifi Şərəf xan Bidlisini də tarixdə yaşadacaqdır.

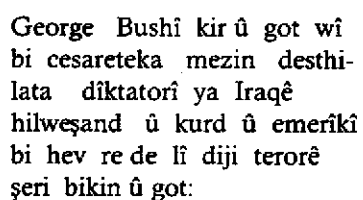
"Şərəfnamə"nin yazılmasında müəllifin istifadə etdiyi mənbələr.

Şərəf xan Bidlisi kürd və Kürdüstan tarixinə həsr etdiyi əsərinin birinci cildində 1287-1596-cı illər arasında baş verən hadisələri qısa halda izah edir. Müəllif əsas diqqətini XV-XVI əsrlərin mühüm hadisələrinə verir. Çünki bu dövrdə İran və Kiçik Asiyada (Türkiyədə) əmələ gələn dəyişikliklər qonşu kürd xalqının ictimai-siyasi və iqtisadi həyatına təsirli qalmırdı. Odur ki, Bidlisi öz əsəri üzərində işləyərkən Kürdüstan tarixi ilə əlaqədar, ona qonşu olan ölkələrin: Azərbaycan, İran, Kiçik Asiya və Ərəb ölkələrinin də tarixindən çox istifadə edirdi. O, Kürdüstan tarixi üçün lazım olan faktları yalnız bu ölkələrin tarixi mənbələrindən öyrənirdi. Buna görədir ki, Kürdüstan tarixşünaslığı üçün əhəmiyyətli olan "Şərəfnamə"də həmin ölkələrin tarixi hadisələri qısa surətdə izah edilir.

Bidlisinin istifadə etdiyi ilk mənbələrdən biri Mirxondun "Rövzət üs-Səfə" kitabıdır. O, həmin kitabın müqəddiməsində yazılmış tarix elminin əhəmiyyəti haqqındakı bəhsi öz əsərinin başlanğıcında yazır və bu elmə olan həvəsini qeyd edir (76, 5; 121, 7).

Bidlisi "Şərəfnamə"nin müqəddiməsində kürdlərin milli mənşəyi və onların ilk yaşayış yerlərini izah edərkən, Firdovsinin "Şahnamə"sində Zöhhakın padşahlığı haqqındakı şeirini əsas götürür (42, 9; 76, 12).

Davami gələn sayımızda

**Serokê Kurdistanê Mesûd Barzanî
bû mêvanê serokê Dewletên Yekgîrtî
yên Amerîkayê George Bushî**

Mesûd Barzanî Li Qesra Spî bo medyayê
diaxeve û George Bush guhê xwê didiyê

Li Washingtonê li Qesra
Spi li Oval Officeyê
serokê Dewletên Yekgirti
yên Amerîkayê George
Bush pêşwazî li seroke
Kurdistanê Mesûd Barzani
kir. Mesûd Barzanî bi cil
û bergên xwe yên kurdî
bû mewanê George Bushî
û wi jî behsa cil û bergên
Mesûd Barzanî kir û got
heger di dema Sedam
Hisênî de Mesûd Barzani
bikusta.

George bushî behsa rola
Mesûd Bazanî di avakirina
Iraqa nû û destûra nû ya
Iraqê de ji kir û got:

- Şerefek e bo min ko ez
li Ovail Officeyê xêrhatinê
li serokê Herêma
Kurdistanê Mesûd barzani
bikim. Ew zelamekê mêrxas
e, ew zelamekê wisa ye ko
li dijî dîktatorekî
rawestiyaye. Îro wî cil û
bergên kurdî li xwe kirine
ji bsr heger heta berî

demekê wî ev cil û berg li
xwe kiriban dê merkujen
Sedam Hisênî ew bigirta û
bikusta. Niho ew li vê derê
pir rehet e ko wî ev cil û
berg li xwe kirine ji ber em
li welatekê azad in û ew li
welatê xwe jî bi van cil û
bergan rehet e ji ber Iraq jî
azad e.

- Me danustandineka pir baş hebû. Serok di amadekirina destûra nû de pir arîkar bû. Min ji wi re piştrast kir ko Amerîka dê digel wan kesan be ko dixwazin Iraq azad û demokratîk be. Di heqe paşeroja Iraqê de jî serokî vîzyoneka zelal heyê ko li wê derê gelek millet û gelek dijîn û hemî bi hev re dikarin di nav aştiyê de bijîn. Rêzdar serok careka di bi xêr hatî û (bo me) şeref e ko tu li vê dere yî.

Serokê Kurdistanê Mesûd Barzanî ji di axaftirna xwe de bi qencî behsa mêrxasiya

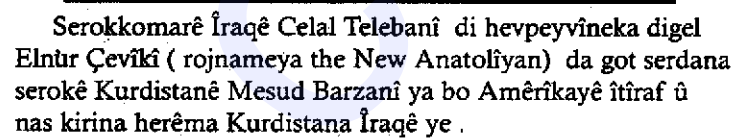
diktatori ya xwînrej rizgar kir. Em sersaxiyê li kesûkarên eskerên we yêko xwe kir qurban, li kur ê keçên Emêrikayê dikin ji ber wan jî bo azadiya milletekê di jiyana xwe ji destî da milletên di ji azad bijn. Lê belê heger îhmaleka herî biçûk jî li hemberî terorîstan bêt kirin ew dê bêne ber deriyê mala me û we û dê li vêderê şerê me bikin.

- Ji ber hindê jî bi qenae-
ta min ji bilî bi srketinê çênabe
ko em birêli tiştêkê di bikin û
ez piştrastim ku bi pişgiriya te
yê rêzgar û miletû ordiya
Amêrikayê û milletê Îraqê bi
giştî û bi miletê Kurdistanê
biserketin garantî yê û têrorîst
her dê bişkên. Ewên ku aligirê
te yê rêzdar in û piştgiriya
dêmkasîyê dikin û teqdîra
qurban dayîna miletê
Amerîkayê û ordiya
Amêrikayê dikin li Îraqê
qismê herî zêde ne hemî xelkê
Kurdistanê ye.

Serdana Mesud Berzanî

Amêrîkayê, naskirina

Kurdistana Îraqêye

Di wê hevpeyvînê da Celal Telebanî got, ew bawar dike ku Amerîka û serokê wê di tekîdê li ser mana kurdan digel Îraqê bike û ji kurdan bixwaze ku yekitiya Îraqê biparêzin.

Candoleezza Rice û Mesûd Barzanî hevdu dît

Li Washingtonê
civînek di navbera
serokê Kurdistanê
Mesûd Barzanî û
wezîra derve ya
Amerîkayê
Condoleezza Riceê de
çêbû. Herdu alî li ser
prosesa siyasî li Îraqê
bi giştî û li Kurdistanê
bi taybetî rawestiyân.
Di civînê de serokê
hikûmeta Kurdistanê
Nêçîrvan Barzanî û
endamê polîtîbîroya
Yekîtiya Nîştîmanî ya
Kurdistanê Berhem Sa

Berî wê jî bi amadebûna ambasadorê Emerikayê yê Iraqê Zalmay Xelîlîzadî serokê Kurdistanê Mesûd Barzanî di bersivê de li ser pirsîyareka KTV-ê di warê encamên civînê de got:

- Silavên germ ji xelkê Kurdistanê re dihinêrim û jê re dibêjin ko civîna me ligel cenabê serok Bushî civîneka pir pozîtîv bû. Min her weha piştrastkirineka tam bo dest ve anî.

Mesûd Barzanî di bersiva pirsîyarekê de li ser yekgirtina herdu îdareyên kurdî jî got:

- Bi aneha Xudê ew piştî vegera min timam dibe.

**Îraqî bi % 78,40
destûrêra gotin erê**

Serokê komisiyona ser-
bixwe ya hilbijartinên Îraqê
Ferid Eyarî îro di
konfêranseke rojnamevanî da
li Bexdayê ragîhand ku di
encama referendûma 15-ê vê
mehê de li ser reşnivîsa
destûrê hat qebûl kirin. Li gorî
daxûyanîya Ferid Eyarî %
78,40 dengdaran li seranserê Îr

George Buhs bi resmî serokê Kurdistanê dewetî Amerîkayê kîr!

Serike King want Misaal Bazar, be seredamke nani wel meran, wani kowalewa. Welganen A. Bazar, Ganga bazar, Hey Ase, in balane, on A. Bazar, Liban, wani kowalewa. Misaal harman, inka, amana, Serdani, wani kowale, ow haw dike ena, macka, wani kowale, wani kowale, wani kowale.

Masi Bazani pita l'etna xwe l'oyi A senkaye wé bice Biri taniye n' i waberi s'etna waberi Biri taniye l'oyi Baci Biri taniye waberi bazani b'etna réketina xwe a' n'oge se taniye waberi waberi.

Ev serdara min ya min aroy Vîsîna min ye Bêguman ezê serokê Amerîkayê Babs ezê bibim
 û herwîha serkewariya dewleta Amerîkayê û min ênê Kongreya Amerîkayê û bibim. Di
 beşên min me jî serê min qesîya xwe ya ku li Kurdistanê bîkî di xêrê minê Kongrezê de
 bas li ser serdara min û min. Ev cara pêşîyê ku bi awayekî wîha pêwazî li Kurdistanê li ser
 Bêguman serokê dewleta basîbê me ku em bi xêrê minê behsa minê Kongreya Amerîkayê.

[illegible]

Mesûd Barzanî û Donald Rumsfeld civiyan

Serokê Kurdistanê Mesûd Barzanî û wezîrê parastinê ya Amerîkayê Donald Rumsfeldî di 11ê wêzîrê parastinê ya Amerîkayê de li Washingtonê li hev kirin.

Herdu alî li ser rewşa Îraqê û Kurdistanê û gîrîngîyên pêwîst ên Kurdîstanê li ser xwe ewlekarîyê û berxistina terorê axastin. Serokê hikûmeta Kurdistanê Nêçîrvan Barzanî û endamê parlamentoyê Ekrîya Nîstîmanî ya Kurdistanê Berhem Salih li kîsêrê di 11ê wêzîrê parastinê de li hev kirin.

Mesûd Barzanî li 11ê Kêşîrê li Washingtonê civînekê digel endamê serokê Amerîkayê Dick Cheneyyî kir. Di 11ê wêzîrê parastinê de li ser rewşa Îraqê û Kurdistanê û gîrîngîyên pêwîst ên Kurdîstanê li ser xwe ewlekarîyê û berxistina terorê axastin.

Mesûd Barzanî li 11ê Kêşîrê li Washingtonê civînekê digel endamê serokê Amerîkayê Dick Cheneyyî kir. Di 11ê wêzîrê parastinê de li ser rewşa Îraqê û Kurdistanê û gîrîngîyên pêwîst ên Kurdîstanê li ser xwe ewlekarîyê û berxistina terorê axastin.

Serokê Kurdistanê Mesûd Barzanî li Amêrikayê çend seetan piştî civîna xwe ligel serokê Amêrikayê George Buhş, di gel revenda kurdistanî ya li Amêrikayê ku ji kurd,

spas bo Xudê hete hedekê mezin başe. Ez nikarim bibêjim sedesed, lê di berhavkirinê de ligel cihên din yê Îraqê ewlekarî û asayîş tê de bi cih bûye. Rewşa aborî ji pêş dikeve. Ku em vegeyriyan em dê bi

NEHÊLIN KU ZAROYÊN WE ZIMANÊ KURDÎ JI BÎR BIKIN

asûr û kildanan pêk têt civiya.

Mesud Barzanî ji amade buyan ra li ser rewşa Kurdistanê û Îraqê û civîna xwe ligel George Buhşî û şerrê li dijî têrrore û ji pirsne din axaft. Wî got:

- Eger hat û paşerojê de xîlafek di navbera hukumeta herêma Kurdistanê û hukumeta federal de durust bû dê pêşengî bo destûra herêma Kurdistanê be. Em îro pir bi hinde serbilindin ku bi bizaveke mezin û bi piştevaniya şanda Kurdistanê mafên birayên me yê tirkmen, kildanî û asûrî bi cih bûn. Ev hemî yê ku bi dest ve hatine bi bizanîya şanda Kurdistanê bûye.

- Me herwaha îro, berbi çêd seetan çavpêkanîkek hebû ligel cenabê serok Buhşî. Ez dikarim ji we re bibêjim ku em bi wê civînê pir xweş hal in û ew rûniştineka gelek baş û serketî bû.

- Niha dinya buye du berok, berokê hêza dêmokratixwaz û hêza azadîxwaz, berokê hêza şerxwaz û hêza têrroristan. Ji ber hidê çî çareyeka din nîne û divêt em heta serketina dawîyê di xebata xwe de berdewam bin.

- Rewşa Kurdistanê

aneha Xudê pîrsa yekgirtina herdu îdareyan ji temam bikin. Çimkî em vê dema dawîyê bêtir mijûlî destûrê û pîrsinê din bûn, em herweha mijûlî vê seferê bûn. Yekîtiya hêzên me merceka mezin e û spas bo Xudê dê ew yekîti mîkîmtir û bi hêztir be.

- Divê Kurdistan hertim welatê pevne jiyana neteweyî û olî be. Divêt xelkê Kurdistanê li ser wê tesamîha pê naskirî berdewam be. Dibe ku gelek caran gîlî bibe kirin yan raporên gorbigor bîn belav kirin lê ez li vê derê daxwazê ji brayên kildan û asûrî dikim ku ew şandekê bişînin Kurdistanê. Em birayên yekin.

Hûn xelkê vî welatî ne û we hewer weha hemû maf hene. Eger li cihêkî tiştek bi dilê we nebe yan xîlafeka qanûnî hatibe kirin, em sozê didin we ku em piştavanîya we bikin û em dê ligel we bin bo ku çî problêm nemînin.

Lê ez hez ji nakim ku hun bawerîyê bi raporên nîyetxerab bînin ko dibe ew dixwazin hertim nîça bidin ko problêm hehe. Dîtina me ewe ku em birayên yek in divêt hemû mafên we bîn bi cih anîn. Me di destûra

Îraqê de berevanî ji mafên we kiriye.

Ne cihê bawerîyê ku em rê bidin ku li cihêkî xedîr li birayekê me yê xiristîyan bêt kirin. Berêvajî vê divêt Kurdistan azad be, hemû gel têda azad bin, hemû xelk bigêjin mafên xwe û nabê weha lê bihêt ku kesîne hest pê bikin ku mafên wan hatine bînpê kirin, evca çî misilman û çî xiristîyan û çî kurd û çî ereb û çî tirkman û çî kildanî û çî açûrî û çî kesên din be.

Li ser navlêkirinê gelek caran gîlî ji me têt kirin, kildan û asûrî, kildoaşûrî, siryan û kildan û asûrî, divêt hûn bi xwe vê lihevhatinê bikin. Me di wextê xwe de ji gotibû partiyên we yê siyasî û rehberên we yê olî ko hûn navekî bidin me û em erê dikin.

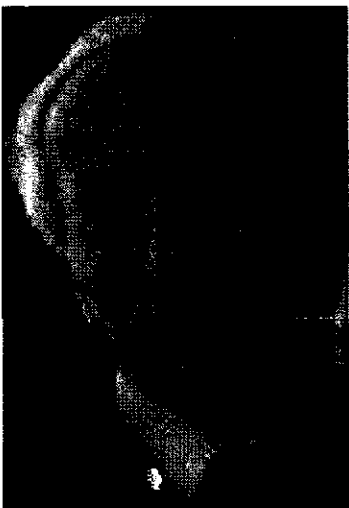
- Bi dîtina min dê hilbijartinên bihên, ko dê piştî du mehan bin,

çarenûssaz bin.

Divêt em her ji niha xwe bo wê hilbijartinê amade bikin, bo ko hikûmeteka baş bihêt çêkirin, hikûmeteka ko vê destûrê bicih bîne û wekî herêma Kurdistanê dê bi hemî pêçêbûnên xwe ve hewil bidin ko hilbijartineka baş bihêt kirin û teyara demokratîk di vê hilbijartinê de ser bikeve.

- Min daxwazeka birane ji we heye. Xwişk û birano, vê derfetê ji dest xwe nedin. Zaroyên xwe pal bidin xwendinê. Welatê me subehî dê pêwîstî bi zaroyên xwe hebe. Ev derfet li ber destê we ye, hûn li vê derê ne, li vî welatî ne, baş e ko hûn bêtir giringîyê bidin xwendinê û pêşdebirina zaroyên xwe û çî caran nehêlin ko zaroyên we zimanê kurdî ji bîr bikin.

Di bîranîna Sebrî Botanî de

Dilê helbestvan û şeydayê zimanê kurdî Sebrî Botanî di rojeka wekî îro de ji sala 1998ê rawestîya û ji nav me bar kir. Sebrî Botanî bi helbestên xwe yê nazîk û pir ji civîniya Kurdistanê, bi zimanê xwe yê kurdî yê pir zelal xweşik naskirî ye.

Sebrî Botanî her çend e, Her wekî ew di pêşgotina diwana xwe ya yekê de dibêje ko wî di zindana Mûsilê de li sala 1945ê dest bi helbestnivîsandinê kir, lê berhema wî ya yekê wekî pirtûk bi navê "Şin û şadî" li sala 1979ê li Bexdayê hat çap kirin.

Sebrî Botanî sala 1925ê li gundê Şişê li devera Wanê li bakûrê Kurdistanê hat dinyayê.

Di naverast salên sihan de çû başûrê Kurdistanê û li Xaxoyê bîneçî bû. E di xortîniya xwe de ket nav partiya Hîwa û li sala 1946ê bi bihaneya ko wî piştigirîya şoreşa Barzan kiriye li Mûsilê hat girtin. Di wê zindanê de cihana wî ya helbestvanî û nivîskariyê dest pê dike.

Sebrî Botanî digel damezrandina Partiya Demokrat ya Kurdistanê li sala 1946ê dibe endamê wê. Li sala 1961ê digel destpêkirina şoreşa Îlonê dibe pêşmerge. Li sala 1970ê piştî lihevhatina kurdan û Îraqê li Bexdayê rûdine. Ev li derê dikeve nava cihana roj-namegeriya kurdî û berhemên wî di rojname û kovarên mîna Elteaxî, Birayetî, Beyan, Roşenbîrî Nwê û Nûserî Kurd de belav dibin.

Ew li sala 1974ê diçe nav şoreşa kurd û di beşa ragihandina şoreşê de kar dike. Sebrî Botanî yek bû di nav reva milyonî ya başûrê Kurdistanê de. Piştî kampên penaberîyê ew li dewleta Nerwîjê bû penaber. Ew li derve ji her di nav jiyana xelkê xwe ya edebî û rewşenbîrî û siyasî de bû. Sebrî Botanî li 25/10/1998ê mir. Wî li pey xwe gelek berhemên hêja ji helbest û bîranîn û serhatî ji mer e hiştine û gelek helbestên wî bûnestiran û dengên xweş yênmîna Gulbiharê ew gotine.

Xwenîşandan li Mehabadê

-Seet heftê êvara roja sêşembê bi sedan kes ji xortên bajarê Mehabadê li Meydana Şoreşê civiyan bo diyarkirina nerazîbûna xwe li ser biryara îdamkirina Mistefa Resûlî.

Her malpera Partiya Demokrat ya Kurdistanê li Iranê ya ko ev nûçê

wesandî dibêje ko Mistefa Resûl yek e ji wan xortên ko di xwenîşandanên vê havînê de li dijî rijêma İranê hatibû girtin.

Her li gor eynî malperê ew civîn bû xwenîşandan û çekdarên rijêma İranî û xwenîşnader rastî hev hatin û şer û pevçûn di navbera wan de çê bû, lê heta niha çî zanyarî li ser encamên xwenîşandanê bi

dest neketine. Havîna îsal di 16-saliya şehîdkirina doktor Ebdilrehman Qasimloyî de xwenîşandanên mezin li bajarên rojhilata Kurdistanê çê bûn û desthilatdarên İranê bi dijarî û bi girtin û kuştinê li dijî xelkê serhil-dayî rawestîyan. Her berî çend rojan li bajarê Şinoyê hêzên İranî çar xort girtin.

Ew bi hindê hatin tawanbar kirin ko wan di daweteka prîvat de di dema govendê de alayên Kurdistanê bi dest girtibûn. Ev çend mixaberatên İranî bi rêya kasêteka vîdeoyê dîtin û ew li ser hindê girtin. Dadgehê ji wan xortan re gotiye ko sizaya hilgirtina alaya Kurdistanê li Iranê sê sal zîndankirin e.

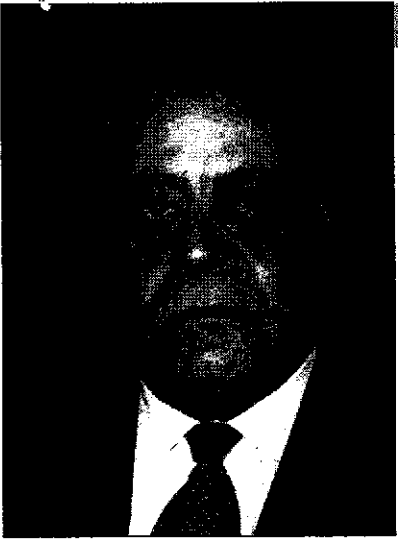
Elqaide bi terorên li Silêmaniyê rabûye

Grupeka terorîst bi navê Ketîbeya Kurdistanî ya ser bi Elqaideyê di internetê de berpirsiyariya herdu êrişên terorîst yê ko 25/10 li Silêmaniyê hatin kirin hilda ser xwe. Wezîrê navxwe yê îdareya Silêmaniyê Osman Hacı Mehmedî di 11ê Silêmaniyê di konferansa rojnamevanî de ev çend pişt rast kir. Wî diyar kir ko zanyarên di wan herdu kiriyarên terorîst de 13 kusti û 26 birîndarin. Osman Hacı Mehmedî ew ji got ko parçeyên lasên her du terorîstên xwekujî li cihê bawerîyê hatin dîtin.

Her li ser van kiriyarên terorîst serokkoma îraqê Celal Talabani di Konferansa rojnamevanî de li Bexdayê got:

"Me bawerîyê zanyarî li ser hebûna van terorîstên ko li Mûsilê plan bo vê dîlgeriyê ne dema hêzên Amerîkî berpirsiyariyê ya planê tawanbar Bextiyar girtin. Wan bi hêza karekî re kirin. Ev ji birayên me de ko xortên me di vî bîrê de Helwanê grûpa terorîstê li Bexdayê bawerîyê."

Ev terorîstên serokkoma îraqê Celal Talabani di Konferansa rojnamevanî de li Bexdayê got: "Ev terorîstên ko li Mûsilê plan bo vê dîlgeriyê ne dema hêzên Amerîkî berpirsiyariyê ya planê tawanbar Bextiyar girtin. Wan bi hêza karekî re kirin. Ev ji birayên me de ko xortên me di vî bîrê de Helwanê grûpa terorîstê li Bexdayê bawerîyê."

Kişi

"Gədədən bəy olmaz", deyib atalar,
Söyləyib Ələsgər, ustadı Ali.
Nakişi olanı dəyişməyir var,
Kişi, kişi kimi kişi olmalı.

Kişi yalan deməz, öyməz özünü
Yerə atıb tapdalaşmaz sözünü.
Dost payına dikməz acı gözünü,
Kişi, kişi kimi kişi qalmalı.

Nəriman Əyyub

Bina olmaz bünövrəsiz binadan,
Kişiliyi başa düşməz həçr nadan.
Yaramz doğulsa kimsə anadan,
Olacaqdır müdam başı çalmalı.

Qaçdı başçı, başsız qoydu elləri,
Erməniyə verdi gözəl çölləri.
Dəlidağı, Sarı yeri, Gölləri,
Orda qaldı el-obanın mələli.

Utanmayan üzler yenə qızıqıb,
Yalan demək, yaltaq olmaq dəb düşüb.
Səbiq satqın orda-burada görüşüb,
Qarışdırır gündəlikdə əhvalı.

Kişilər var arvad ondan qeyrətli,
Qeyrətlilər kişisindən cürətli.
Qeyrətsizlər ola bilməz şöhrətli,
Nəriman Əyyub üzünə çevir valı.

Güvənmə

Güvənmə dövlətə, vara, gedərdi,
Nə qədər yığsan da, axır hədərdi.

Əldən gedən kimi ağır kədərdi,
İnsan insanlıqdan geri qalmasın.

Talehin gətirib tapıb var səni,
Birdə gördün bürüyübdür qar səni.
Pozmasın pozulan pozğun ar səni,
Əqilli kişiler tez qocalmasın.

Ağac başın əyir bəri olanda,
İnsan püxtələşir arı olanda.
Namuslu, kəc baxmaz yarı olanda,
Xəyalın nalayiq təbil çalmasın.

Kişisənsə, kişiyanə kişi ol,
Kişiləşib kişi kimi əqlə dol.
Ağsaqqal ol, cavanlara göstər yol,
Vaxtsiz ölüm tez üstünü almasın.

Görürsənmi nə etmişdi, nə oldu?
Bilinmədi, yığdığı kimə qaldı.
Salamat qalmağın sirli xəyalı,
İmkanlılar imkansız yolmasın.

Varın çoxdur deyə şişmə heç zaman,
Çalış, həzz alsınlar qanacağından.
Sözləri söyləyir Milli Nəriman,
İradlarını səni fikrə salmasın.

Türkiyə dövləti kürd məsələsini həll etməlidir

Amerika görüşlərini sürdürən Kürdistan Demokratik Partiyasının (KDP) lideri və Kürdistan bölgəsinin prezidenti Mesud Barzani cənabları Vaşinqtonda keçirdiyi mətbuat konfransında, Türkiyənin kürd probleminin həlli üçün bir addım atmasının vaxtı çatıb, istəyirəm bu məsələ demokratik bir yolla öz nəllini tapa.

Barzani çıxışında qeyd etdi ki, "bu məsələnin həqiqətən baxılmasının zamanı gəldi. Məsələnin həlli zamanın siyasi durumuna uymalıdır. Bu məsələ barışçı demokratik bir çözüm olaraq Türkiyənin xeyrinə olacaq. Türkiyə dövləti kürd məsələ-

sinin həllinə yollar axtarsa, biz bu yolda hər bir yardıma hazırıq. Çünki bu çözüm hər kəsin yararına olacaq. Biz qonşu Türkiyə dövlətinin dostu yuq" deyər danışdıq.

NUSRƏN KÜRDÖĞLÜ

LAÇINDA

Möhlət ver, ey tanrı, möhlət ver bir az,
Laçın azad olsun, ölüm Laçında.
Öpüm torpağını ölümdən əvvəl,
Bir dinə-imana gəlirəm Laçında.

Axsın ağ suları qoy axım-axım,
Qırxqızın döşünə ay-ulduz taxım.
Zəfər bayrağıma vüqarla baxım,
Ölümün üzünə gülüm Laçında.

Könlüm qanac açsın dağlar boyunca,
Lalələr sayrışsın ulduz sayınca.
İçsin Həkeridən, içsin doyuncu,
Bu təşnə dodağım-dilim Laçında.

Ah çəkib qayalar, daşlar ağlamış,
Kimsəsiz gədiklər el soraqlamış.
Göllərin aynası qubar bağlamış,
Özüm qubarımı silim Laçında.

Ağlar gözlərimlə Kürəm, Arazam,
Qüdrətim çatarmı bu dərdi yazam.
Nə vaxtdan həsrətlə köklərimiz sazam,
Sevincdən köklənər telim Laçında.

Gözəllər gəzdikcə yaşıl yaylağı,
Səngisin sinəmin göynəyən dağı.

Atamın yurdunda sönmüş ocağı,
Qalasın, yandırın əlim Laçında.

Kürdoğlu qalması dünyada naçar,
"Bir yandan bağlayan bir yandan açar".
Məzarımın daşı şəfəqlər saçar,
Məni basdırarkən elim Laçında.

NEÇƏ İL AĞLAR

Məğrur işıqlının zirvələrində,
Məndən küsüb gedən bir könül ağlar.
Qoşular ot basan həzin bulğa,
Baxar el yoluna, hey dil-dil ağlar.

Ocaq daşlarından qalxar nalələr,
Yanıb ləçək tökər qızıl lalələr.
Qayalar döşündə ağ şalələlər
Gündüz bəmdə dinər, gecə zil ağlar.

Laçın ad almışdı mərdənəlikdə,
Ellər ocağına pərvanəlikdə.
İndi o dəhşətli viranəlikdə
Baxar bayquşlara, qızılgül ağlar.

Hamı bu dağların xoşbəxt elləri?,
Qanlı göz yaşı tək axır selləri.

Qırxqızın, Murovun çənli belləri
Qeyzindən başına tökər kül, ağlar.

Məgər məhvərindən çıxdı kainat,
Dönməzmi dağlara əzəli həyat? !
Dağ oldu köksündə yolları qat-qat,
Neçə il ağlamış, neçə il ağlar? !

Tarixin alınından getməz bu ləkə,
Xəyanət toruna düşdü bu ölkə.
Xəzər sahilində ah çəkə-çəkə,
Qoca Kürdoğlutek bir zəlif ağlar.

ZƏNGİLİLANDADI

Şair təbiətli, mənalı gözlər,
Yerində işlənmiş kəmalı sözlər.
Gəzməli çəmənlər, çiçəkli düzlər,
Meyvəli bağlar da Zəngililandadı.

Yaşıl meşələrdə yorulmaz gəzən,
Baxdıqca həvəyə, şövqə gəlirsən.
Sədaqət axtarsan, ilqar istəsən,
Vəfa da, ilqar da Zəngililandadı.

Qaragöz qızları nazlıdı yaman,
Ovlayır könülünü baxdığın zaman.
Axtarsan incə qəlb, bir təmiz vicdan,
Vicdan da, vüqar da Zəngililandadı.

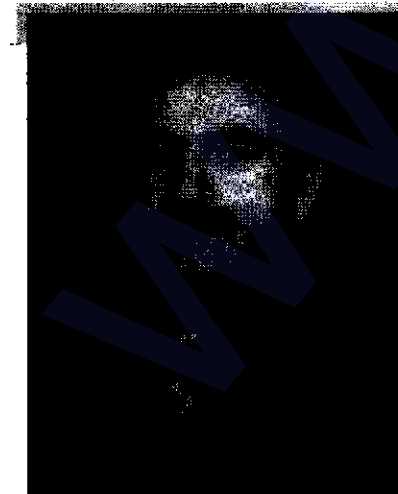
Kürdoğlu Mürvət də burda dolandı,
Şair xəyalında nişanə qaldı.
Sevdi, sevdiyini bu eldən aldı,
Sevməli dildar da Zəngililandadı.

Mürvət Qədimoglu Həkəri

Yağları, vurub atdan salıbsan.
Fəki Təyran, Əhməd Xani, Ciziri,
Şayir Bati, Qodərz, Əli Nərirri,
Adları xoş səslə gələn hər yeri,
Bunlar sənin övladındır, kürd qızı.

Sevməmişən heç vaxt süni boğanı,
Uca tutdun sən isməti, həyanı.
Qartal kimi yuva seçdin qayarı,
Bir kimsəyə əylməyib vüqarın,
Dildə gəzər etibarın, ilqarın.

Yarın olmaz hər yaramaz, hər gəda,
Camalınla təksən bizim ölkədə.
Dağ laləsi- allığı bəlkə də
Kürd gözəlim, yanağından alıbdı,
Gözəlliğin gülə nişan qalıbdı.

KÜRD QIZI

Çatmaz sənə nə bir igid, nə bir ər,
Görməyənlər cürətini nə bilər?
Yağlarla vuruşanda Nəbilər,
Həçər olub yaddan qisas alıbsan,

Türkiyə dövləti kürd problemini həll etməlidir

Amerika görüşlərini sürdürən Kürdistan Demokratik Partiyasının (KDP) lideri və Kürdistan bölgəsinin prezidenti Mesud Barzani cənabları Vaşinqtonda keçirdiyi mətbuat konfransında, Türkiyənin kürd probleminin həlli üçün bir addım atmasının vaxtı çatıb, istəyirəm bu məsələ demokratik bir yolla öz nəllini tapa.

Samil Dəlidağ

QORX

Aldananda, öz gözündən,
Əyrini düz sanandan qorx.
Ləzzət alma boş sözündən,
Üzdən saxta yanandan qorx.

Zil qaraya ağdı deyən,
Quru yerə bağdı deyən,
Boz küllüyə dağdı deyən,
Hər işi tərs qanandan qorx.

Şamil, çiy süd əmib insan,
Əvvəl sına, sonra inan.
Dəhşət deyil ala şeytan,
Öz əslini danandan qorx.

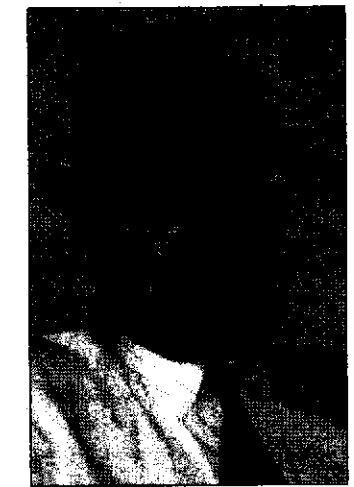
KİŞİ ÇIXMAZ

Elə qarşı "mənəm-mənəm"-
Deyənlərdən kişi çıxmaz.
Şeytanları sanıb sənəm,
Öyənərdən kişi çıxmaz.

Ömür olub sinə-sinə,
Tülkü görsə qaçıb hiyə.
Loğalanıb sinəsinə,
Döyənərdən kişi çıxmaz.

Götürdükə çox su-xamır,
Burun suyu gözə damır.
El malını xıdır-xıdır,
Yeyənərdən kişi çıxmaz.

Çəp oturub, danışaq düz,
İki əlli olar bir yüz.
Utanmadan üzünə, üz -

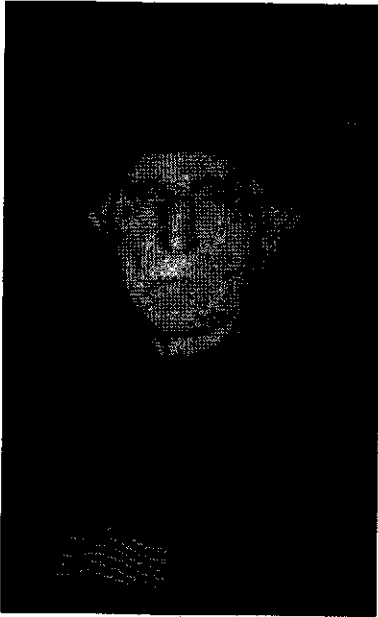
Tərgitməz bəd verdişini.
Əsidincə "hiş-hiş" ini.
Dəlidağam, el işini
Öyənərdən kişi çıxmaz.

BİLMƏZ

Yol dağıdıb, körpü sökən,
Çaydan özü keçə bilməz.
Vədə günü, qanqal əkən
Sarı buğda biçə bilməz.

Öyünməsin hələ kovxa,
Oyananda qaraçuxa,
Çulu cındır, əli yuxa,
Deməsin düz bükə bilməz.

Şamil, quyruq bulayanlar,
Şər meydanı sulayanlar,
Kola girib ulayanlar
El qeyrəti çəkə bilməz.

Laçın və Masazır camaatı hörmətli ağsaqqalını itirdi

xalq onu özünün ağsaqqalı hesab edirdi. Bütün məsələləri onunla məsləhət edirdilər. İşgüzarlığına görə respublika və rayon rəhbəliyi bir ağsaqqal kimi onun hörmətini saxlayırdılar. Əmirxan əmi eldən getdi. Elin sözcüsü, camaatın həqiqi millət vəkili, insan hüquqlarının müdafiəçisi idi. O, hamının dostu, sevimlisi və əzizi olmuşdu.

Babayev Əmirxan Əmrəli oğlu 1916-cı ildə Laçın rayonunun Çıraqlı kəndində kürd ailəsində anadan olmuşdu. II dünya müharibəsində fəal iştirak etmiş və dəfələrlə yaralanmışdı. Müharibə qurtardıqdan sonra doğma kəndinə qayıtmışdı. Uzun müddət təsərrüfat briqadiri işləmiş, əsasən kəndin xeyrşərində ağsaqqallıq etmişdi.

Əmirxan əminin doğma yurdu olan Laçın rayonu, məlum Qarabağ hadisələrində xəyanə-

tin qurbanı olandan sonra, Bakının Masazır kəndi yaxınlığında, boş bir ərəzidə məskunlaşdılar. Mərhum prezidentimiz, Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyev cənablarının qaçqınların məskunlaşdıqları yerlərdə mənzil tikintisinə mane olanlara tapşırıq verməsindən sonra Çıraqlı kəndinin camaatı kompakt şəkildə həmin ərəzidə kənd saldılar. Kənd sakinlərinin öz vəsaiti hesabına yol çəkildi, qaz xətti inşa edildi, elektrik xətləri quraşdırıldı, hər evdə rabitə əlaqəsi yarandı. Bütün bu işləri təşkil edən gənclərin önündə hər zaman el ağsaqqalı kimi Əmirxan Babayev gedirdi.

Artıq qəsəbə formasını almış yeni Çıraqlı kəndində məzarlıq sahəsi də ayrıldı. Yəni kənd sakinlərinin vəsaiti hesabına, həmin ərəzi daş hasara alındı. Bu xalq üçün mənəvi təsəlli oldu.

Özü bəyənib məzarlıq üçün ayırdığı torpaq sahəsi, Əmirxan Babayevin əbədi yeri oldu. Onun yas mərasiminə minlərlə adam gəlmişdi. Vidalaşmağa gələn insanların çoxunu tanıyırdı. Onu sevinlər biz düşündüyümüzədən də çox imiş.

Qəbrin nurla dolsun.

Gördüyün xeyirxah işlər üçün, həmişə adın anılacaq. Allah rəhmət etsin!

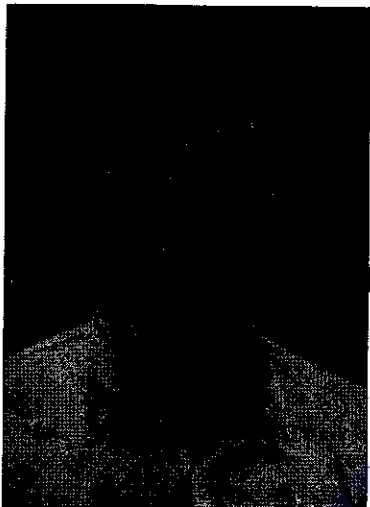
"Diplomat" qəzetinin kollektivi adından:
Ramiz Qarib.

Bir əsirlik ömrü. Nikalayın taxtdan düşməsinə, Leninin sovet hakimiyyətinin qurmasına, Qorbaçovun sosialist sistemini dağıtmasına, neçə - neçə qanlı - qadalı müharibələri, Azərbaycanımızın müstəqillik qazanmasını gören və canlı şahidi olan bu quruculuq sisteminə yaxından iştirak edən kürd oğlu Əmirxan əmi bu ömrü necə yaşadı?

Əmirxan əminin ömrü mənəvi, yadda qalan, xeyirxah, elinə, obasına, xalqına, vətəninə, millətinə xidmət edən dəyərli bir insan kimi hafizələrdə qaldı və dünyasını dəyişən günə kimi

Hamını sülhü müdafiə etməyə çağırıq!

Müharibə və barış, iki dodaq arasından, ağızdan çıxacaq bəlkə də insan orqanizminin minimum enerji xərclədiyi kəlmədir, sözdür. Fəqət işin əsasını söyləmək üçün sadəcə deyilmiş söz. Təssüf ki, insan həyatını zülmə, vəhşətə, şiddətə, yoxsulluğa, aclığa, buna səbəb olan açı göz yaşlarına və onlara qarşı narazılıqların meydana gəlməsinə səbəb olur.

Əlbətdə müharibənin səbəbləri, yaşamı və sonu vardır. Tarixdə səbəbi nə olursa olsun, heç bir müharibə insanlığa zərər qədər fayda verməmişdir. Hər zaman insanlara açı unudulmaz faciələr, ölüm, gözyaşları vermişdir. Türkiyədə savaşın doğulduğu sonucları, açıqlanarsa bəlkə də savaşın həqiqi üzünü biraz da olsun başa düşə bilərik. İsti və soyuq müharibənin yaratdığı maddi və mənəvi nəticələri: aclıq, səfalet, yoxsulluq, göz yaşı "mədəni" imperiaizmin sosial quruluşun dağıtdığı səbəbləri dəhşət, zor-güç, intiriqalar ölkə iqtisadiyyatına vurduğu ziyan milliard dollarlara bərabərdir.

Ekoloji qətiyyəmlər qıscası, insan yaşamına lazım olan bütün dəyərləri minimum həddə endi-

rir. Bir də bunun əksi, müharibənin dərmamı barış, sülh vardır, insana nə qədər rahatlıq verir bu söz. İnsan barışı düşünəndə, yaşamaq hissi oyanır, rahatlanır, həyatın gözəllikləri və xoşbəxtliyi insan orqanizminin ən kiçik hüceyrələrinə qədər təsir edir. Barışdan söz açan hər bir kəs qonşusunu, dostunu, hətta düşməninə imkan verməlidir ki, sülh şəraitində yaşasın. Çünki qonşunun narahatlığı, ətraf qonşulara da sirayət edər və ətraf narahat olar. Ona görə də bu gün Türkiyədə yaşanan olaylara, otuz ildən artıq sürən qətiyyəmlərə son verilməlidir, çünki kürd xalqı hər zaman çətin anlarda qardaş türk xalqının vuran əli, dayağı olub. Bu həqiqəti heç kəs inkar edə bilməz. Ona görə də uzanan barış əllərinə qarşılıq verilməlidir və sülh bərqərar olmalıdır. Lakin hakim gücü, özlərində zənn edən Türkiyə generaları, kürd xalqının barış əllərindəki çiçəkləri qoparıb atır və yerinə bombaları, minala-

rı, silahları qoyurlar. Bu sadəcə kürd həqiqəti deyil, dünyadakı bütün qüvvələr bu günahı işləyir. Müharibələrdə hər iki tərəfin zərər çəkdiyini unutmamaq lazımdır. Bütün dünyada müharibə ideyalarını həyata keçirmək istəyənlər lənətlənməlidir. Müharibəyə, ölümə susamış itidışı insan simalı vəhşi məxluqlara qarşı durmaq lazımdır. Savaşıq, müharibəsiz bir barış arzusu ilə, qardaşlıq dünyasını sevgi qatırı ilə, insanlığın tək qurtuluşu olan barış çağırışına səs verməyə, insanlığı məhv edən müharibələrə son verilməsinə, yox deyilməlidir. Əks halda şans hər zaman zalımlardan yana olmayacaq. Tarix kimsənin qara gözüne, qara qaşına aldanmayacaq. Demokratiyanın övladları, demokratiq dünyalarını zəhərləyənləri, demokratiyanın kəndiri ilə asılmalarını düşünməlidirlər. Müharibəbiz bir dünya üçün barışçı arzularla, hamını sülhü müdafiə etməyə çağırıq!

Mustafa Çingiz

Carlo Azeglio Ciampi û Celal Talebanî hevdu dît

Serokkomarê Îraqê Celal Talebanî û serokê İtalyayê Carlo Azeglio Ciampi do êvarê hevdu dît. Civîneka duqolî di navbera herduyan de çê bû. Herdu alî di rûniştina xwe de li ser peywendiyên herdu dewletan û pîrsên wan yê hevbêş yê siyasî û aborî û ewlekariyê rawestiyên.

Serokkomarê Îraqê Celal Talebanî digel xanima xwe Hêroxan Ehmedî û şandekê bi serdaneka resmî duhî gehişt İtalyayê. Pêşwazî li wî û şanda pê re li balefirgeha Ciampino li Romayê hat kirin. Celal Talebanî li balefirgeha Bexdayê ya navneteweyî, berî Bifire İtalyayê, armanca sefera xwe weha berçav kir:

-Bihêz kirina paywendiyên duqolî di Îraqê û İtalyayê de hemî warên siyasî û aborî û bazirgani û warine din de.

Wê herweha pesna İtalyayê da û got:

-İtalya beşdar bû di azadkirina Îraqê de û ew niha ji beşdar e di damezrandina demokrasiyê de. Ji daxwiyaniya biroya serokkomarî diyar dibe ko Celal Talebani de serokwezîrê û wezîr û çend Berpîrsên siyasî yê İtalî bibîne. Paşî de serdana Vatîkanê û Papa Benedictê Şazdeyê bike. Piştî İtalyayê de ew serdana Austriyayê bike û de bi Serokê devletê û serokwezîrê wê re bicive. Ew de Her li Viyennayê di kongreya Diyaloga Olan de beşdar bibe.

Serokê Kurdistanê bû mêvanê Parlamentoya Brîtanyayê

Serokê Kurdistanê Mesûd Barzanî û heyata pê re, bûn mevanên Parlamentoya Brîtanyayê. Mesûd Barzanî digel hinek endamên parlamentoyê, endamên Kamerya Lordan û endamên komîteya piştigirîya kurdan civiya. Di civîna li Parlamentoya Brîtanyayê de Mesûd Barzanî behsa rewşa Kurdistanê û Iraqê kir û got devleteka kurdi ya serbixwe mafê miletê kurd e.

Mesûd Barzanî behsa xebata miletê kurd ya ji bo azadiya xwe kir û got kurd terefdarên aştîyê ne û ti caran berê xwe nedane.

Ekstremîzmê û mafekê xwezayî ye ko kurdi ji wekî hemî miletên di bixwazin azad û serbixwe bijîn.

Ji bilî serokê Kurdistanê Mesûd Barzanî serokwezîrê Kurdistanê Nêçîrvan Barzanî, wezîrê plandanî yê Iraqê Berhem Ehmed Salih û gelek kesên di beşdarî çivîna li Parlamentoya Brîtanyayê bûn.

Serokê Kurdistanê xelateka aştîyê werdigire

Zanîngeha Emerîkayê li Washingtonê xelata xwe ya aştîyê pêşkêşî serokê Kurdistanê Mesûd Barzanî kir.

Egera dana xelata avakerên aştîyê bo Mesûd Barzanî li gor zanîngehê ew e ko serokê Kurdistanê Mesûd Barzanî roleka kartêker heye di belavkirina aştî û demokratiyê û di binecîhkirina canê pevçûnîyanîya pir neteweyî û pir olan de.

Serokê Kurdistanê di axaftina xwe ya spaskirinê de got: - Ez vê xelatê werdigirim wekî xelatekê bo gelê Kurdistanê û xebata gelê Kurdistanê û pêşmergeyên Kurdistanê. Ez bi şanazî û bi şeref ve vê xelatê werdigirim û bo xelkê Kurdistanê dibim û spas.

Bûyerên Şemzînanê li Amedê bi çalakîyekê hate şermezarkirin

Bûyerên ku li Şemzînanê û Culemêrgê pêk tên, li Amedê bi meş û daxuyanîyekê hatin şermezarkirin. Her wiha komek ciwanên ku hejmara wan nêzîkî 300 î bû, li ber deriyê Navçeya Navendî ya DEHAPê hatin cem hev û heta Parka Koşuyoluyê bi qasî kilometreyek meş li dar xistin...

Meşvan, ji aliyê polîsan ve gelek car hatin hişyarkirin. Polîs, nehişt ku meşvan derkevin ser rê. Meşvanan dowîzên wekî "Bila tecrid bi dawî bibe", "Bîcehîme terora dewletê", "Em li Şemzînanê terora dewletê şermezarkirin", "Em yek dimirin hezar dijîn Amed", "Emê bi serhildana Amedê Şemzînanê silav dikin", "Em rê nadin şerê qsrêj" rakir û dirûşmên wekî "Gelê Amedê hişyar be, li rûmeta xwe xwedî derkeve", "Gelê Şemzînanê hûn ne tenê nê", "Bijî Serok Apo", "Ocalan", "Bimre JITEM", "Ocalan îradeya me ya siyasî ye" berz kir. Di meşê de tîlîlî jî hate kişandin.

Em vê xebata pîroz wera serkeftinê dixwazin

Mêvanêmin, berbirsîyarê lejna navça mamostayan yen paytextê Kurdistanê, bajarê Hewlêrê ya PDK-ye kek Heval Heval Rehmane.

- Kek Heval, ez boy yekbuna herdu hukumeta û helbijartina Brêz Serok Mesud Barzanî serokê Herêma Kurdistanê we u hemu kurdên cihanê pîroz dikim, ew roj bê Kurdistan bibe serbixwe.

- Kek Heval hez dikim boy xwandevara hine agahî bidin, navê karê we çîye û hun çî dixebitin?

- Karên me wekî rêxistina navça mamostayan Kurdistanê, Hewlêrê yê ku ya PDK-nê ye. Karên me ewe wekî xastek û dijiwarîyên, zarîna mamostayên bajarê Hewlêrê nav rêxistinê PDK-nê bi sazînin.

Herwaha usa wekî, Barzanîyê nemir herdem serokatî gelê kurd û xizmetê miletê xwe kirîye û nêta wî her gav xizmetkarê miletê kurd buye. Lê Melle Mistefa Barzanîyê nemir jiyana xwe hemû, karê miletê xwe kirîye û tembê wî ew buye: "Hemû kurd xizmetê karê gellên miletê xwe bibe". Em ji kar dikin wekî xizmeta mamostayan bajarê Hewlêrê bikin, wekî her alîşek, her kêşek tolek bal hevve wekî dengê wana bigihîne encumenî wezîran, wezaretê perwerdê herêma Kurdistanê,

her wusa helqekî weslî, wekî bo xizmetkirina mamostayên Kurdistanê nav bajarê Hewlêrê. Nava xora rawsembirî disazînin, nava mamostayanda.

Cawazî bo çî nasiya wan, serdana mala ew mamostayan dikin ko nexosîn, pîrsa taziye yê wan heve, mamostaya wehara alîkarîyê bikin, me hawl hildaye wekî hemu mamostayan problêmên wan hel bikin wekî xizmeta zarokên me bikin. Karên me ewe ku bikaribin balpiştî herî xori hemu mamostayan bikin, rêberîya qûtabxanê nav bajarê Hewlêrê bikin, wekî ew bikaribinn zêdetir xizmetê lawê miletê me bikin.

- Kek Heval, hûn dikarin hine agahî bidin, li Hewlêrê çend qûtabxana henin û li Kurdistanê çiqas qûtabxana heye.

- Belê, nav bajarê Hewlêrê da 24-baxçen seva zarokan, qûtabxana ya saratayî 165-in, qûtabxana naxandî, qûtabxana amadeyî 14-nê, ya dunawandî 42-ne. Yekî nawandî heta şeşa, wusajî peymengeh hene, peymengehên mamostayan, navendî mamostayan li me heye.

- Li bajarê Hewlêrê

hemu mamosta çiqasin?

- Nav bajarê

Hewlêrêda mamostayên pîyan, zîlam 4525-kesin, 3913- mamuste jî jinîn û keçîn, hemû 8425- mamostane. Le serdan serî Kurdistanêda 60 hezarî zêdetir mamosta hene.

- Çend salin ev rewşa, wana hatî çêkirin?

- Piştî sala 1992-a ji alîye Hukumeta herêma Kurdistanê hatiye qîrar dan.

- Qûtabîyên baş xwandî hukumeta herêma Kurdistanê dişîne avropayê û welatê pêş ketî bixûne.

- B'î salê nêzîkî 30- qûtabîyan zêdetir li avropa, Amêrikayê dixwînin û tîn li Kurdistanê, welatê xweda kar dikin.

- Çi gotinên kek Heval heye, boy Kurdên Azerbaycanê?

- Silavêmin boy kurdên her çar parçên

Kurdistanê, usa ji boy kurdên Azernaycanê pirin. Ew jî birayê mene, armanca hemu kurdan wek Şex Seîdê Pîran, Seîd Rza, Îsmayîl Axa Simko, Şex Mehmûd Berzîncî, Melle Mistefa Barzanîyê nemir dixwazin Kurdistan rêzqar be gelên kurd serbest û aza bijîn.

Hun jî karekî gran berbi cav dikin wek pêşmerge. Pêşmergeyî ne tenê ser çiyê şer kirine, pêşmergeyîya hun dikin pir girînge, van rojên giran eva cara duyemîne hun dên û hemû deheran digerin, hevpeyvîna çê dikin rojnama "Dîplo-mat"ê da diweşîrin. Em vê xebata pîroz wera serkeftinê dixwazin hun ser-sera hatine.

- Boy hevpeyvîne zor-zor spas.

- Hun xêr hatine, Kurdistan welatê hemû kurdiye.

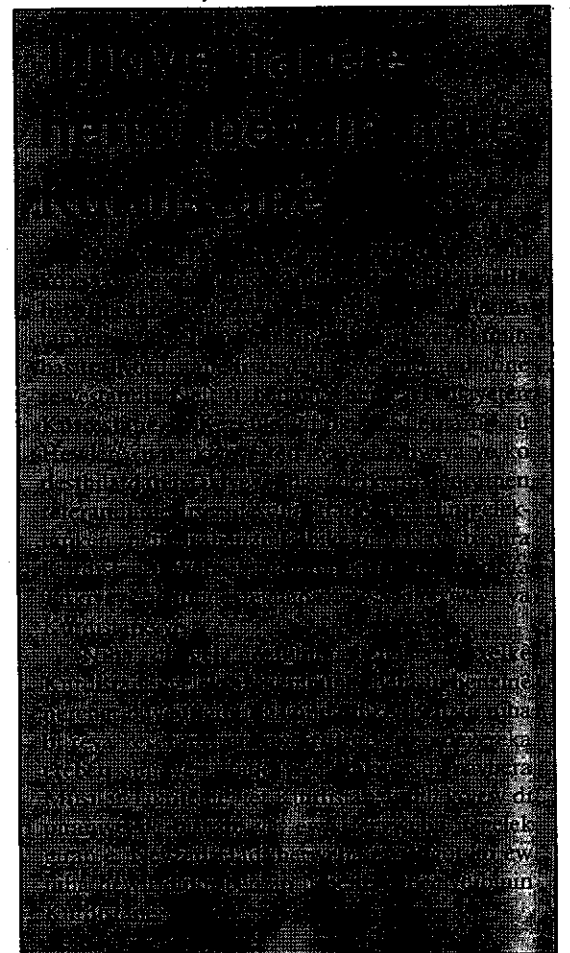
Hevpeyvîna bir: Tahir Silêman

Li Şemzînanê 5000 kes ji bo pêşwazîkirina cenazeyan dest bi meşê kir

Pevçûna di navbera gel û polîs de ya li navçeya Şemzînanê Culemêrgê, bi navbeyntiya şaredaran û rêveberên DTP-ê bi dawî bû. Piştî pevçûnê 5000 kes, ji bo pêşwazîkirina cenazeyan, ber bi navenda navçeyê ve meş da destpêkirin.

Pevçûna di navbera gel û polîs de ya li navçeya Şemzînanê Culemêrgê qediya. Şaredarê Şemzînanê Hurşîr Tekin, Şaredarê Gevêrê Salîh Yildiz, Şaredarê Bajîrgê (Esendere) Hurşîr Alptekin, Rêveberên Partiya Civaka Demokratîk (DTP) Prîz. Dogan Erbaş, Huseyin Yilmaz û Kemal Aktaş, di navbera gel û polîsan de navbeyntî kirin. Şaredar û partiyî di navbera polîs û girseyê de barikat ava kirin. Piştî girse li ber avahiya DEHAP-a navçê berhev kirin. Rêveberê DTP-ê Dogan Erbaş, got ku gelê Şemzînanê listikên qirêjên ji paşerojê heta niha, derxistiye holê. Erbaş diyar kir ku, rewşa heyî nîşan dide ku 2 yemîn Susurlukê ye û wiha got: "Divê gelê me ji vî deqeyê şûn de nehêle ku provokasyon çêbibe û aqlêselîm tevbigere." Erbaş ragihand ku dê di demêke kin de cenaze bighêjin Şemzînanê. Erbaş destnîşan kir ku dê cenazeyan bi awayekî ku bi şehîdan dikeve defin bikin.

Piştî axaftina Erbaş, nêzî 5000 kesî ber bi navenda navçeyê ve dest bimeşê kir. Di meşê de dowîzên wekî Dewleta kujerê hesab bide, "Şemzînan 2 yemîn Susurluk e, PKK gel e gel li vir e, Rojnâmegeerê kur Hukûkî Cevîzozgî, zîmanê xwe bigre hatine rakirin. Girse ji bo pêşwazîkirina cenazeyan amadekarî dike.

ДИПЛОМАТ

№ 09(022) НОЯБРЬ ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА

ПОСЛЕДНЯЯ
страница

Турция резко критикует Данию по поводу курдского ТВ-канала

Турция в субботу подвергла резкой критике власти Дании за то, что те не смогли добиться отзыва лицензии у курдского телевизионного канала, который Анкара называет рупором вооруженных курдских повстанцев.

"Они не запрещают телевизионную станцию, которая поддерживает этнический терроризм. Они затягивают этот вопрос", -- заявил министр юстиции Турции Чемил Чичек, по информации

информационного агентства "Анатолия".

"Это идет против законодательства Евросоюза", -- обвинил датские власти министр, будучи с визитом в Стокгольме.

Турция уже давно требует от датских властей принять меры против "Roj TV" на том основании, что эта ТВ-станция якобы связана с запрещенной РПК, которая объявлена в Турции, Евросоюзе и в США террористической организацией.

Анкара заявляет, что станция, которая начала

вещание в марте 2004 года, разжигает ненависть и страх, поддерживая РПК. Датское бюро по радио и телевидению отвергло ранее в этом году обвинения в том, что программы данной станции содержат подстрекательства, но сообщило, что обратилось к полиции рассмотреть вопрос о якобы имеющих место связях между "Roj TV" и РПК.

Турция ранее уже добилась закрытия двух курдских телевизионных станций, располагавшихся в Европе. У "MED-TV"

была отозвана лицензия в Британии, а Франция отказалась выдать лицензию ее преемнику "MEDYA-TV".

Шаги Анкары против "Roj TV" пришлось на время, когда увеличилось число стычек в юго-восточной части Турции, населенной преимущественно курдами.

Повстанцы РПК увеличили число нападений после того, как отказались в июне 2004 года от одностороннего прекращения действий, которого они придерживались пять лет.

Более 37 тысяч человек погибло с 1984 года, когда РПК начала вооруженную кампанию за самоуправление курдов в юго-восточной части Турции.

Иран и Ирак восстановили авиасообщение: первый за 25 лет пассажирский самолет прибыл из Багдада в Тегеран

Иран и Ирак восстановили авиасообщение, прерванное 25 лет назад. Первый за многие годы пассажирский самолет из Багдада приземлился сегодня во второй половине дня в тегеранском международном аэропорту Мехрабад.

На борту лайнера в Тегеран прибыла делегация министерства транспорта Ирака, а также более сорока журналистов, сообщает иранское радио. Второй рейс, билеты на который будут проданы обычным пассажирам, планируется осуществить примерно через 10 дней.

Как сообщил представитель Организации гражданской авиации Ирана Нуралла Резаи Ниарки, в дальнейшем рейсы между столицами двух стран станут регулярными и будут осуществляться два раза в неделю - по средам и пятницам. "Пока иранские самолеты не будут летать в Багдад по причине недостаточной безопасности в иракском воздушном пространстве. Полеты начнутся, как только мы получим твердые гарантии безопасности от властей Ирака", - подчеркнул Ниарки.

Авиасообщение между Ираном и Ираком было прервано четверть века назад после начала в 1980 году восьмилетнего вооруженного конфликта между этими странами.

Встреча премьер-министра Великобритании с президентом Курдистана

Премьер-министр Блэр встретился в понедельник с президентом иракского автономного курдского региона для переговоров, которые касались прежде всего парламентских выборов 15 декабря.

С Масудом Барзани, ветераном партизанской войны курдов, в переговорах участвовал Бархам Салих, министр планирования Ирака.

Салих перед переговорами сказал Би-Би-Си, что попросит Блэра об оказании постоянной помощи на следующей стадии

развития политического процесса в Ираке". Он признал, что в Ираке широко распространено насилие, но не согласился с утверждением, что страна уже соскользнула в межконфессиональную гражданскую войну.

"Есть трения в иракском общест-

ве. Я не отрицаю этого.

Мы только что освободились от 35-летней ужасной диктатуры, которая проводила политику этнической и религиозной дискриминации", -- сказал Салих Би-Би-Си. - "Но мы делаем успехи. Террористы пытаются усилить поляризацию в обществе и реализовать в стране сценарий гражданской войны. Это долг, который лежит на политическом руководстве Ирака, и

я надеюсь, что международное сообщество не оставит нас одних, гарантировать, что террористы не по-

бедят".

У Британии около 8,5 тысяч человек военнотружущих в Ираке, штаб этих сил расположен южнее Басры, и она заявляет, что не выведет войска, пока иракские силы не будут способны самостоятельно обеспечить безопасность.

Для подготовки конференции национального согласия в Багдад прибыла делегация Лиги арабских государств

Для организации общеиракской конференции национального согласия в Багдад прибыла в субботу делегация Лиги арабских государств (ЛАГ) во главе с Ахмедом Бенхеллой (Алжир). Этот важный примирительный форум планируется провести в начале 2006 года.

По предложению генерального секретаря ЛАГ Амра Мусы, подготовительная встреча

под эгидой ООН с участием свыше 50 иракских политических деятелей, представляющих основные партии и течения, может состояться в Каире уже в конце ноября.

Как сообщил накануне министр иностранных дел Хошияр Зибари, иракское правительство вступило "в неофициальные контакты с патриотически настроенными баасистами" с целью привлечь их к межирракскому диалогу.

Вместе с тем он полностью исключил "какое-либо взаимо-

действие с теми, кто поддерживал правление Саддама Хусейна", а также с исламскими фундаменталистами из числа салафитов, которые, по его словам, "хотят разрушить Ирак".

Духовные лидеры иракских шиитов и суннитов выразили поддержку инициативе ЛАГ. Проведение конференции национального согласия, по их мнению, "будет содействовать нормализации обстановки и становлению демократического процветающего Ирака".

"Diplomat" qəzetinin redaksiya heyəti
Cəfərova Pərvanənin

vəfatından kədərləndiklərini bildirir, mərhumənin ailəsinə və yaxınlarına dərin hüznə başsağlığı verir.

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

TƏSİSÇİ VƏ BAŞ REDAKTOR:
TAHİR SÜLEYMAN

İMTİYAZ U SERNİVİSAR:
TAHİR SİLƏMAN

УЧЕРЕДИТЕЛЬ И ГЛАВНЫЙ РЕДАКТОР:
ТАХИР СУЛЕЙМАН

Tel: +994 50 352-33-18

Azərbaycan şöbəsinin redaktoru:
NƏRİMAN ƏYYUB
Tel: 050 379-92-93

Xüsusi müxbir:
RAMİZ CƏBRAYILOV

Əlaqə telefonu:
422-38-26

Müəlliflərin mövqeyi redaksiyanın mövqeyi
ilə üst-üstə düşməyə bilər.

Ünvan: Bakı şəhəri, 40
S. Mehmandarov küç.
ev 25. mən. 17

Адрес: Баку 40, пос. Ул.
С.Мехмандарова, дом 25. кв.17
Навнсан: Баку 40 соғақ
S.Məhmandarov xanı 25. mal 17

e-mail: diplomat_gazeti@box.az
Şəhadətnamə: N FŞ 005004966

BUSB-un 2 saylı
Sabunçu rayon filialı
VÖEN 1800061582
H/h 438010000
Qəzet "Zaman" mətbəəsində hazır
diapozitivlərdən çap olunmuşdur.
Sifariş: 961
Tiraj: 2500